



Financuar nga  
Bashkimi Evropian



Republika e Kosovës  
Republika Kosova - Republic of Kosovo  
*Qeveria - Vlada - Government*

*Ministria e Arsimit, Shkencës, Teknologjisë dhe Inovacionit  
Ministarstvo Prosvete, Nauke, Tehnologije i Inovacija  
Ministry of Education, Science, Technology and Innovation*

## PROGRAMI I ZHVILLIMIT PROFESIONAL

---

**PËR MARRJEN E LICENCËS SË AVANCUAR PËR  
MËSIMDHËNIE  
MËSIMDHËNËS TË LËNDËS  
“MATEMATIKË”**

PROGRAMI I ZHVILLIMIT PROFESIONAL

**PËR MARRJEN E LICENCËS SË AVANCUAR PËR  
MËSIMDHËNIE**

**MËSIMDHËNËS TË LËNDËS  
“MATEMATIKË”**

# Shkurtesat

AF	Arsimi Fillor
AML	Arsimi i Mesëm i lartë
AMU	Arsimi i Mesëm i Ulet
DKA	Drejtoria Komunale e Arsimit
FE	Fakulteti i Edukimit
IA	Inspektorati i Arsimit
IPK	Instituti Pedagogjik i Kosovës
ISCED	Standardet Ndërkombëtare të Klasifikimit të Arsimit
KB	Kurrikula Bërthamë
KKK	Korniza Kurrikulare e Kosovës
KSZHM	Kornizë strategjike për zhvillimin e mësimdhënësve
KSHLM	<i>Këshilli Shtetëror për Licencimin e Mësimdhënësve</i>
MASHTI	Ministria e Arsimit, Shkencës, Teknologjisë dhe Inovacionit
PISA	Program për Vlerësim Ndërkombëtar të Studentëve
PSAK	Plani Strategjik për Arsim në Kosovë
TIK	Teknologjia e Informacionit dhe Komunikimit
UA	Udhëzim Administrativ
VPM	Vlerësimi i Performancës së Mësimdhënësve
ZHPBSH	Zhvillim Profesional me Bazë në Shkollë
ZHPM	Zhvillimi Profesional i Mësimdhënësve

*SHËNIM: Ky dokument bazohet në materialet e përgatitura nga Agjencia për Sigurimin e Cilësisë në Arsimin Parauniversitar (ASCAP) në Republikën e Shqipërisë. Përshatja e me kontekstin dhe specifikat e arsimit në Kosovë, është bërë me marrëveshje dhe në bashkëpunim me ekspertë nga ASCAP.*

## Tabela e përmbajtjes

<b>Shkurtesat</b> .....	<b>2</b>
<b>1. Hyrje</b> .....	<b>4</b>
<b>2. Përmbajtja e programit për licencë të avancuar për mësimdhënës të matematikës</b>	<b>6</b>
2.1. Fusha: Dokumentacioni zyrtar shkollor .....	7
2.2. Fusha: Kurrikula - programet lëndore të matematikës .....	8
2.3. Fusha: Aspekte të pedagogjisë, metodologjisë, vlerësimit dhe përdorimit të TIK-ut në mësimdhënie-nxënie.....	9
2.4. Fusha: Gjithëpërfshirja dhe etika në profesion.....	11
2.5. Fusha: Aspekte të drejtshkrimit të gjuhës shqipe .....	12
2.6. Fusha: Përmbajtja shkencore e lëndës së matematikës .....	12
<b>3. Modele të testeve për mësimdhënës të matematikës</b> .....	<b>13</b>
3.1. Modeli i testit të lëndës “Matematikë”, Arsimi i Mesëm i Ulët (AMU).....	14

# 1. Hyrje

Profesioni i mësimdhënësit është profesion dinamik i cili kalon nëpër faza të ndryshme të zhvillimit në karrierë. Lidhet me kualifikimin akademik për të ushtruar profesionin e mësimdhënësit dhe me zhvillimin e vazhdueshëm profesional të orientuar me standarde dhe tregues të performancës. Nga kjo perspektivë, mësimdhënësit përgatiten në disa aspekte, si:

- të veprojnë me profesionalizëm, ndershmëri dhe integritet;
- të kenë njohuri të duhura dhe të nevojshme shkencore për fushën përkatëse të mësimdhënies;
- të zhvillojnë praktika cilësore të mësimdhënies;
- të përditësojnë njohuritë dhe shkathtësitë pedagogjike, metodike, didaktike, nëpërmjet zhvillimit të vazhdueshëm profesional dhe hulumtimit të praktikave të reja mësimore;
- të krijojnë marrëdhënie pozitive profesionale, si dhe
- të bashkëpunojnë me prindërit dhe komunitetin e shkollës në interesin më të mirë të nxënësve, përkatësisht në funksion të të mësuarit të secilit nxënës.

Programi i zhvillimit profesional për marrjen e licencës së avancuar për mësimdhënie – për mësimdhënësit të lëndës “Matematikë” – është pjesë e paketës së zhvillimit profesional të mësimdhënësve, e cila udhëheq zhvillimin e mësimdhënësve për të arritur standarde të larta në punë dhe në sjellje që lidhen me pritshmëritë për mësimdhënësit të avancuar. Programi është hartuar nga grupi i punës, i ngritur nga Këshilli Shtetëror për Licencimin e Mësimdhënësve (KSHLM) për t’u ardhur në ndihmë:

- të gjithë mësimdhënësve të lëndës së matematikës në përgatitjen për provimin kualifikues dhe për vlerësimin e performancës për marrjen e licencës së avancuar për mësimdhënie;
- të gjithë mekanizmave që merren me organizimin e provimit të kualifikimit për licencë të avancuar për mësimdhënie;
- Inspektoratit të Arsimit (IA) si bartës të procesit të vlerësimit të jashtëm të performancës së mësimdhënësve (VPM) për licencë të avancuar për mësimdhënie; si dhe
- Drejtorive Komunale të Arsimit (DKA) dhe shkollave për të organizuar zhvillimin profesional për të gjithë mësimdhënësit dhe për të zhvilluar përgatitjet me mësimdhënësit që do të hyjnë në këtë proces.

Programi është hartuar në përgjigje të kërkesave për kompetencat e mësimdhënësve që MASHTI ka vendosur në dokumentin Korniza Strategjike për Zhvillimin e Mësimdhënësve në Kosovë (KSZHM)<sup>1</sup>, në dokumentet e sistemit të licencimit të mësimdhënësve, kërkesat për mësimdhënësit që synojnë marrjen e licencës së avancuar për mësimdhënie.

---

<sup>1</sup> Duke marrë për bazë referimin hyrës të dokumentit në të cilin theksohet se Korniza do të jetë një dokument i gjallë i cili do të plotësohet dhe zhvillohet vazhdimisht krahas zhvillimeve të reja në fushën e zhvillimit të mësimdhënësve dhe procesit të licencimit, grupi punues ka zhvilluar më tutje aspekte të rëndësishme të fushave të zhvillimit profesional dhe të kompetencave profesionale që lidhen me marrjen e licencës së avancuar për mësimdhënie. Ato reflektohen në këtë program orientues të zhvillimit profesional.

### ***Synimet dhe qëllimet e programit të zhvillimit profesional për Licencë të avancuar për mësimdhënës të matematikës***

Synimet e hartimit të programit të zhvillimit profesional për efekt të kualifikimit për marrjen e licencës së avancuar për mësimdhënie – mësimdhënës të lëndës "Matematikë" janë:

- të ofrojë një program orientues për t'u ardhur në ndihmë të gjithë mësimdhënësve të lëndës së matematikës në arsimin parauniversitar, përkatësisht mësimdhënësve të matematikës në Arsimin e Mesëm të Ulët (AMU) dhe Arsimin e Mesëm të Lartë (AML) për të realizuar veprimtaritë përgatitore profesionale, trajnuese për provimin për kualifikim dhe për vlerësim të performancës për marrjen e licencës së avancuar për mësimdhënie;
- të ofrojë një program orientues për t'u ardhur në ndihmë DKA-ve, shkollave dhe të gjithë ofruesve të programeve për zhvillim profesional të mësimdhënësve në shërbim, për të zhvilluar dhe ofruar programe të zhvillimit profesional të mësimdhënësve (ZHPM), që ndihmojnë përgatitjen e tyre për marrjen e licencës së avancuar për mësimdhënie;
- të ofrojë një program të detyruar dhe të unifikuar, për mësimdhënësit e matematikës që synojnë marrjen e licencës së avancuar për mësimdhënie, në mënyrë që ata të realizojnë një përgatitje cilësore, për të përballuar me sukses kërkesat që ka procesi i provimit të kualifikimit dhe VPM për licencë të avancuar.

### ***Programi ka për qëllim që mësimdhënësi:***

- të njohë dhe të zbatojë legjislacionin arsimor që zbatohet në shkollë duke u përqendruar në ato të viteve të fundit, përkatësisht çështjet kryesore që janë vendosur nga MASHTI, përgjegjësitë karshi dokumentacionit shkollor, detyrimeve dhe obligimeve të punës;
- të tregojë kompetencë në njohjen dhe zbatimin në mënyrë efektive të kurrikulës së bazuar në kompetenca – programeve të lëndës së matematikës në shkollë;
- të zotërojë kompetencat, bazuar në standardet profesionale për mësimdhënës, për të ndikuar drejtpërdrejt në efektivitetin e procesit mësimor, për një mësimdhënie të suksesshme;
- të demonstrojë aftësitë në fushën pedagogjike për përzgjedhjen e modeleve, organizimin e mjedisit të klasës, shtjellimin e koncepteve, nxitjen e diskutimeve, përdorimin e metodave dhe veprimtarive sipas stileve të të nxënësve, përdorimin e teknikave të vlerësimit të nxënësve etj.;
- të përdorë aftësitë e TIK-ut në procesin mësimor, si një nga risitë më të fundit në mësimdhënie me bazë kompetencat digjitale;
- të planifikojë dhe të zhvillojë orë mësimi efektive sipas metodologjive bashkëkohore të mësimdhënies dhe të të nxënësve, kërkesave të kurrikulës së bazuar në kompetenca.
- të demonstrojë etikë profesionale, qëndrime dhe sjellje pozitive dhe objektive për mirëqenien e nxënësve, të demonstrojë përfshirjen e nxënësve në procesin mësimor dhe në aktivitetet e shkollës, si dhe të demonstrojë etikë profesionale;
- të zotërojë zbatimin e rregullave drejtshkrimore të gjuhës shqipe gjatë procesit të mësimdhënies – nxënies;
- të tregojë përgjegjshmëri në njohjen e koncepteve bazë dhe ligjësive shkencore të lëndës, si dhe të zbatimit të tyre në praktikë dhe në jetën reale, në përputhje me specifikat e moshës së nxënësve dhe të klasës ku japin mësim;

- të lidhë dhe të aktualizojë konceptet lëndore me prioritet globale që ndërlidhen me çështjet ndërkurrikulare dhe kanë të bëjnë me edukimin për qytetari demokratike, çështjet e barazisë gjinore, edukimin për paqe, globalizimin dhe ndërvarësinë, edukimin për media, arsimin për zhvillim të qëndrueshëm, etj., me qëllim ndërgjegjësimin e nxënësve dhe përgatitjen e tyre për të përballuar sfidat e shoqërisë sot dhe në të ardhmen.

## 2. Përmbajtja e programit për licencë të avancuar për mësimdhënës të matematikës

Përmbajtja e programit orientues për marrjen e licencës së avancuar për mësimdhënie – mësimdhënës të lëndës "Matematikë" – është e organizuar në dy pjesë:

- **Pjesa e parë**, përfshihen fushat kryesore të zhvillimit profesional, kompetencat profesionale dhe rezultatet e pritshme sipas kompetencave profesionale;
- **Pjesa e dytë**, përfshin dy modele testesh për lëndën e matematikës në secilin nivel arsimor: arsim i mesëm i ulët (AMU) dhe arsim i mesëm i lartë (AML).

### *Fushat kryesore të zhvillimit profesional, kompetencat profesionale dhe rezultatet e pritshme*

Fushat kryesore të zhvillimit profesional ku verifikohen kompetencat e mësimdhënësve për licencë të avancuar përdoren si ombrellë udhëzuese për të përcaktuar pritshmëritë mbi të cilat organizohen kërkesat/pyetjet për instrumentet e vlerësimit për provimin e kualifikimit dhe vlerësimin e performancës, për marrjen e licencës së avancuar për mësimdhënie. Fushat kryesore të zhvillimit profesional të përcaktuara për këtë program orientues janë:

- dokumentacioni zyrtar<sup>2</sup> shkollor, i cili ka të bëjë me veprimtarinë edukative-arsimore të mësimdhënësve në shkollë;
- kurrikula - programe lëndore të matematikës;
- aspekte të pedagogjisë, metodologjisë së mësimdhënies dhe vlerësimit, si dhe përdorimit të TIK-ut në procesin e mësimdhënies dhe të nxënësve të lëndës së matematikës;
- aspekte të gjithëpërfshirjes dhe etikës profesionale;
- aspekte të drejtshkrimit të gjuhës shqipe;
- përmbajtja shkencore e lëndës, sipas programeve lëndore të matematikës.

Në fushat kryesore të zhvillimit profesional përcaktohen:

- kompetencat profesionale si dhe rezultatet e pritshme për realizimin e këtyre kompetencave; dhe
- literatura përkatëse rekomanduese në funksion të përvetësimit të kompetencave të fushës/lëndës.

---

2 I referohet kuadrit të politikave ligjore të arsimit parauniversitar në Kosovë, udhëzimeve administrative dhe dokumenteve të politikave arsimore që zbatohen në shkollë, duke u përqendruar në ato të viteve të fundit.

Përshkallëzimi i njohurive, aftësive, qëndrimeve dhe vlerave profesionale, të cilat lidhen me kompetencat e secilës fushë/lëndë të provimit të kualifikimit dhe të VPM, do ta ndihmojnë mësimdhënësin që të identifikojë çështjet në të cilat duhet të përqendrohet gjatë përgatitjes për këtë proces dhe për zhvillim profesional të vazhdueshëm.

Rezultatet e pritshme dhe literatura e rekomanduar për çdo fushë të zhvillimit profesional pasqyrohen në pjesën në vijim.

## 2.1. Fusha: Dokumentacioni zyrtar shkollor

Kompetenca	Literatura e rekomanduar
<p>“Zbatimi me përgjegjshmëri i kërkesave ligjore të lidhura me dokumentacionin zyrtar shkollor”</p>	
<p><b>Rezultatet e pritshme</b></p> <p><i>Mësimdhënësi i matematikës:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• zbaton legjislacionin për sistemin arsimor parauniversitar, udhëzimet administrative dhe dokumentet tjera që lidhen me hartimin dhe zbatimin e kurrikulës shkollore;</li> <li>• demonstroi zbatimin konkret të udhëzimeve të MASHTI-it në funksion të përmirësimit të procesit të mësimdhënie-nxënies;</li> <li>• zbaton kërkesat ligjore, administrative dhe organizative të ushtrimit të detyrave dhe përgjegjësi të profesionit;</li> <li>• respekton të drejtat, liritë e nxënësit dhe përgjegjësitë;</li> <li>• respekton, detyrat, të drejtat, liritë dhe përgjegjësitë e mësimdhënësit;</li> <li>• zbaton kërkesat e udhëzimeve administrative dhe udhëzuesit për zhvillimin profesional të mësimdhënësve.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ligji nr. 04/L-032 për Arsimin Parauniversitar në Republikën e Kosovës (2011). <a href="https://gzk.rks-gov.net/ActDocumentDetail.aspx?ActID=2770">https://gzk.rks-gov.net/ActDocumentDetail.aspx?ActID=2770</a></li> <li>• Korniza për sigurim të cilësisë së performancës së shkollës në Kosovë (MASHTI &amp; IPK). <a href="https://ipkmasht.rks-gov.net/ep-content/uploads/2021/02/Korniza-per-sigurim-te-cilesise-se-performances-se-shkolles-ne-Kosove-2016.pdf">https://ipkmasht.rks-gov.net/ep-content/uploads/2021/02/Korniza-per-sigurim-te-cilesise-se-performances-se-shkolles-ne-Kosove-2016.pdf</a></li> <li>• Udhëzimi administrativ nr. 22/2016 për Aktivitetet profesionale (Departamentet) të shkollave. Prishtinë: MASHT. <a href="https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=15199">https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=15199</a></li> <li>• Udhëzimi administrativ nr. 14/2023 Për sistemin e licencimit dhe karrierën në mësimdhënie. MASHTI. <a href="https://masht.rks-gov.net/udhezim-administrativ-mashti-nr-14-2023-per-sistemin-e-licencimit-dhe-karrieren-ne-mesimdhenie/">https://masht.rks-gov.net/udhezim-administrativ-mashti-nr-14-2023-per-sistemin-e-licencimit-dhe-karrieren-ne-mesimdhenie/</a></li> <li>• Udhëzimi administrativ MASHTI nr. 16/2023 për zhvillimin profesional të mësimdhënësve. <a href="https://masht.rks-gov.net/udhezim-administrativ-mashti-nr-16-2023-per-zhvillimin-profesional-te-mesimdhenesve/">https://masht.rks-gov.net/udhezim-administrativ-mashti-nr-16-2023-per-zhvillimin-profesional-te-mesimdhenesve/</a></li> </ul>



## 2.2. Fusha: Kurrikula - programet lëndore të matematikës

<b>Kompetenca</b> “Zbatimi në mënyrë efektive i kurrikulës së bazuar në kompetenca - programeve të lëndës së matematikës”	Literatura e rekomanduar
<p><b>Rezultatet e pritshme</b></p> <p><i>Mësimdhënësi i matematikës:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• zbaton kurrikulën lëndore/ programin mësimor të lëndës së matematikës duke respektuar të gjitha aspektet e organizimit të kurrikulës lëndore;</li> <li>• përdor me efikasitet parimet e kurrikulës në planifikimin dhe zbatimin e programit lëndor të matematikës;</li> <li>• harton dhe gjen materiale plotësuese kurrikulare që ndihmojnë në përvetësimin e koncepteve dhe aftësive të parashikuara në kurrikulat e lëndës së matematikës për nivelin përkatës të arsimit (AMU apo AML);</li> <li>• harton dhe gjen materiale plotësuese kurrikulare që pasurojnë formimin e nxënësve dhe nxisin mendimin e pavarur dhe kritik të tyre;</li> <li>• harton rezultate të nxënit për tema mësimore ose grup temash, kapitujsh, në përputhje me orientimet dhe kërkesat e kurrikulës bërthamë dhe programeve të fushës/lëndës së matematikës;</li> <li>• kategorizon rezultatet e të nxënit të programit sipas niveleve të arritjes së të nxënit;</li> <li>• tregon koherencën vertikale të kurrikulës (vazhdimësia dhe përshtatshmëria e programeve të matematikës);</li> <li>• përzgjedh mjetet mësimore të nevojshme për të realizuar përmbushjen e qëllimit dhe rezultateve të nxënit të programit të lëndës së matematikës;</li> <li>• siguron informacion që demonstroi lidhjen e matematikës me shkencat e tjera dhe me kontekstin e jetës së përditshme.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Korniza Kurrikulare e Arsimit Parauniversitar të Republikës së Kosovës (e rishikuar, 2016); <a href="http://rks.gov.net">Korniza Kurrikulare e Arsimit Parauniversitar të Republikës së Kosovës - MASHT (rks.gov.net)</a></li> <li>• Kurrikula bërthamë AMU, klasat VI-IX, 2016; <a href="http://rks.gov.net">KURRIKULA BËRTHAMË E ARSIMIT TË MESËM TË ULËT TË KOSOVËS (Klasa VI, VII, VIII dhe IX) - MASHT (rks.gov.net)</a></li> <li>• Kurrikula bërthamë AML, klasat X-XII, 2016; <a href="http://rks.gov.net">KURRIKULA BËRTHAMË PËR ARSIMIN E MESËM TË LARTË TË KOSOVËS (Gjimnazet - klasa X, XI, XII) - MASHT (rks.gov.net)</a></li> <li>• Kurrikulat e lëndës së matematikës me kurrikulën e bazuar në kompetenca, klasat VI-IX (2017 – 2020); <a href="http://rks.gov.net">KURRIKULAT LËNDORE/ PROGRAMET MËSIMORE- KLASA E GJASHTË - MASHT (rks.gov.net)</a></li> <li>• Kurrikulat e lëndës së matematikës me kurrikulën e bazuar në kompetenca, klasat X – XII (2017-2019); <a href="http://rks.gov.net">KURRIKULAT LËNDORE/ PROGRAMET MËSIMORE- KLASA E DHJETË GJIMNAZET - MASHT (rks.gov.net)</a></li> <li>• <a href="http://rks.gov.net">Mësimdhënia efektive dhe kurrikula, prof. Naser Zabeli (2023);</a></li> <li>• <a href="http://rks.gov.net">Teori dhe strategji të mësimdhënies</a> – Qasja konstruktiviste, prof. Xhavit Rexhaj (2019);</li> </ul>

## 2.3. Fusha: Aspekte të pedagogjisë, metodologjisë, vlerësimit dhe përdorimit të TIK-ut në mësimdhënie-nxënie

<p><b>Kompetenca I</b> “Zotërimi i kompetencës pedagogjike specifike të nevojshme dhe të mjaftueshme për mësimdhënien e matematikës”</p>	<p>Literatura e rekomanduar</p>
<p><b>Rezultatet e pritshme</b> <i>Mësimdhënësi i matematikës:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>demonstron përkushtim, motivim dhe përgjegjësi gjatë punës së tij/saj;</li> <li>përshtat punën e tij/saj me zhvillimin fizik, social, emocional dhe kognitiv të nxënësve;</li> <li>demonstron respekt, besim dhe objektivitet me nxënësit;</li> <li>identifikon nxënësit me nevoja të veçanta (nxënësit me vështirësi në të nxënë dhe nxënësit e talentuar);</li> <li>planifikon punën afatshkurtër dhe afatgjatë me nxënësit me nevoja të veçanta;</li> <li>demonstron qëndrim pozitiv ndaj shkencës dhe lëndës së matematikës;</li> <li>kultivon dashurinë dhe kërshtërinë ndaj lëndës së matematikës;</li> <li>krijon klimë të përshtatshme, motivuese dhe të kënaqshme për nxënësit;</li> <li>punon me prindërit për përmirësimin e progresit të nxënësit.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Dokumentet kurrikulare – KKK dhe KB për Nivelet e arsimit (ISCED II dhe ISCED III);</li> <li>Kurrikulat lëndore të lëndës së matematikës (klasat 6-9 dhe 10-12);</li> <li>Udhëzuesi praktik për zbatimin e Kurrikulës - Fusha e kurrikulës: Matematika (MASHT &amp; IPK, 2016)</li> <li>Udhëzuesit për mësimdhënës për zhvillimi personal për klasat 6, 7, 8 dhe 9 (KEC, 2023). <a href="https://kec-ks.org/publikime/">https://kec-ks.org/publikime/</a></li> <li>Programi i KosEd: Praktika pedagogjike e bazuar në dëshmi. <a href="https://www.kosed.org/sq/copy-of-peer-led-evaluation-program">https://www.kosed.org/sq/copy-of-peer-led-evaluation-program</a></li> <li><a href="#">Mësimdhënia efektive dhe kurrikula, prof. Naser Zabeli (2023);</a></li> </ul>
<p><b>Kompetenca II</b> “Përdorimi i metodave dhe strategjive efektive në mësimdhënien e matematikës”</p>	<p>Literatura e rekomanduar</p>
<p><b>Rezultatet e pritshme</b> <i>Mësimdhënësi i matematikës:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>përzgjedh metodat dhe teknikat e përshtatshme për arritjen e një kompetence të caktuar apo të rezultateve të nxënësit;</li> <li>përdor metoda e teknika që nxisin mendimin e pavarur e krijues të nxënësve;</li> <li>planifikon dhe zhvillon orë mësimore duke u bazuar në mësimdhënien me në qendër nxënësin;</li> <li>përdor metoda e teknika që nxisin zhvillimin e të menduarit kritik të nxënësve;</li> <li>përdor metoda e teknika që sigurojnë barazinë dhe gjithëpërfshirjen;</li> <li>përdor proceset matematike në mësimdhënien – nxënien e matematikës;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Dokumentet kurrikulare – KKK dhe KB për Nivelet e arsimit (ISCED II dhe ISCED) III -pjesa e metodologjisë së mësimdhënies;</li> <li>Kurrikulat lëndore të lëndës së matematikës (klasat 6-9 dhe 10-12) – pjesa e udhëzimeve për metodologjinë e mësimdhënies;</li> <li>Udhëzuesi praktik për zbatimin e Kurrikulës - Fusha e kurrikulës: Matematika (MASHT &amp; IPK, 2016)</li> <li>Mësimdhënia e bazuar në projekte - Doracak për mësimdhënësit e gjimnazeve (KEC, 2022). <a href="https://kec-ks.org/ep-content/uploads/2023/07/Mesimdhënia-e-bazuar-ne-projekte-Doracak-2.pdf">https://kec-ks.org/ep-content/uploads/2023/07/Mesimdhënia-e-bazuar-ne-projekte-Doracak-2.pdf</a></li> <li>Programi i KosEd: Praktika pedagogjike e bazuar në dëshmi. <a href="https://www.kosed.org/sq/copy-of-peer-led-evaluation-program">https://www.kosed.org/sq/copy-of-peer-led-evaluation-program</a></li> </ul>

<p><b>Kompetenca III</b> “Përdorimi i metodave dhe strategjive efektive për vlerësimin e nxënësve në fushën e matematikës”</p>	<p>Literatura e rekomanduar</p>
<p><b>Rezultatet e pritshme</b> <i>Mësimdhënësi i matematikës:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• zbaton lloje të ndryshme të vlerësimit gjatë procesit të të nxënës;</li> <li>• demonstroi teknika të ndryshme për vlerësimin e nxënës;</li> <li>• përdori metoda e teknika të vlerësimit formativ që nxënësin nxënësit të vetëvlerësojnë (ose të vlerësojnë shokun) progresin e tyre në lëndën e matematikës nëpërmjet kryerjes së ushtrimeve dhe zgjidhjes së situatave problemore;</li> <li>• përdori teknika dhe evidenca të ndryshme për vlerësimin e nxënës;</li> <li>• shpjegon hapat dhe parimet e hartimit të një testi për nxënësit;</li> <li>• zhvillon teste që zbatohen parimet e hartimit dhe të pikëzimit të një testi;</li> <li>• vlerëson nxënësit duke u bazuar në nivelet e arritjeve;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Korniza e vlerësimit të nxënësve të arsimit parauniversitar të Kosovës (2020). <a href="https://masht.rks-gov.net/ep-content/uploads/2022/06/korniza-komplet-shqip-2.pdf">https://masht.rks-gov.net/ep-content/uploads/2022/06/korniza-komplet-shqip-2.pdf</a></li> <li>• Udhëzim administrativ për vlerësimin e nxënësve në arsimin parauniversitar të Republikës së Kosovës (MASHTI, 2022) <a href="https://masht.rks-gov.net/udhezimi-administrativ-mashti-06-2022-per-vleresimin-e-nxenesve-ne-arsimin-paunivesitar-te-republikes-se-kosoves/">https://masht.rks-gov.net/udhezimi-administrativ-mashti-06-2022-per-vleresimin-e-nxenesve-ne-arsimin-paunivesitar-te-republikes-se-kosoves/</a></li> <li>• Udhëzimi administrativ: Kodi i Etikës për Vlerësimin e Nxënësve (2011). <a href="https://masht.rks-gov.net/ep-content/uploads/2022/05/ua-kodi-i-etik.pdf">https://masht.rks-gov.net/ep-content/uploads/2022/05/ua-kodi-i-etik.pdf</a></li> <li>• Vlerësimi për të nxënë - Doracak për mësimdhënësit e gjimnazeve (KEC, 2022). <a href="https://kec-ks.org/ep-content/uploads/2023/07/Vleresimi-per-te-nxene-Doracak-per-mesimdhenes-2.pdf">https://kec-ks.org/ep-content/uploads/2023/07/Vleresimi-per-te-nxene-Doracak-per-mesimdhenes-2.pdf</a></li> <li>• Vlerësimi formativ (MASHT &amp; BEP, 2013).</li> <li>• Vlerësimi përmbledhës dhe hartimi i testit - Doracak për mësimdhënësit (MASHT &amp; GIZ, 2015).</li> <li>• Modele pyetje - Testi i Arritshmërisë, – Provimi i Maturës shtetërore, (Teste nga Divizioni për Standarde dhe Vlerësim në MASHTI) Lënda: matematikë.</li> </ul>
<p><b>Kompetenca IV</b> “Përdorimi i teknologjisë së informacionit dhe komunikimit për të rritur cilësinë e mësimdhënies dhe nxënies në matematikë”</p>	<p>Literatura e rekomanduar</p>
<p><b>Rezultatet e pritshme</b> <i>Mësimdhënësi i matematikës:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• prezanton materiale matematikore duke përdorur teknologji të përshtatshme si: Power Point, Excel, Math Type në Word;</li> <li>• nxiti nxënësit të bëjnë prezente në matematikë duke përdorur programe kompjuterike të njohura për ta;</li> <li>• gjen dhe përdori materiale nga uebsajte për të pasuruar dhe perfeksionuar mësimdhënie-nxënien;</li> <li>• përfshin nxënësit në projekte kurrikulare të lëndës së matematikës apo në projekte kurrikulare të integruara të cilat ndërthuren me kërkime, gjetje dhe përdorime materiale nga uebsajte.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Tekste shkollore, materiale mësimore në ndihmë të mësimdhënësve të lëndës së matematikës që përdoren në klasat VI - IX të arsimit të mesëm të ulët si dhe në klasat X - XII të arsimit të mesëm të lartë, që kanë në fokus përdorimin e TIK-ut në mësimdhënie -nxënie.</li> <li>• Udhëzues për mësimdhënësit- Udhëtimi nëpër internet (MASHTI). <a href="https://masht.rks-gov.net/udhezues-per-mesimdhenes/">https://masht.rks-gov.net/udhezues-per-mesimdhenes/</a></li> <li>• Korniza Evropiane e Kompetencës Digjitale për Mësimdhënësit (DigCompEdu)</li> <li>• <a href="https://shkollat.org/">https://shkollat.org/</a></li> </ul>

## 2.4. Fusha: Gjithëpërfshirja dhe etika në profesion

Kompetenca	Literatura e rekomanduar
<p>“Zbatimi i parimeve të gjithëpërfshirjes dhe rregullave të etikës në profesion si elemente të domosdoshme në punën e mësimitdhënësit”</p> <p><b>Rezultatet e pritshme</b></p> <p><i>Mësimdhënësi i matematikës:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Zbaton parimet e gjithëpërfshirjes gjatë punës me nxënës dhe gjithë komunitetin e shkollës;</li> <li>• demonstroi qëndrim pozitiv ndaj veçantive të nxënësve, mënyrës se si mësojnë, si dhe i përkrah ata në arritjen e rezultateve mësimore;</li> <li>• përdor strategji të komunikimit që synojnë gjithëpërfshirjen e nxënësve në procesin e të nxënësve dhe i trajton të gjithë nxënësit në mënyrë të barabartë dhe me respekt;</li> <li>• respekton etikën profesionale dhe sillet me përgjegjësi ndaj nxënësve, prindërve, kolegëve mësimdhënës dhe udhëheqjes së shkollës;</li> </ul>	<p>Literatura e rekomanduar</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Udhëzimi administrativ për përdorimin e planit individual të arsimit (MASHT, 2016). <a href="https://MASHT.rks-gov.net/udhezimet-administrative-2016">https://MASHT.rks-gov.net/udhezimet-administrative-2016</a></li> <li>• Plani Individual i Arsimit (PIA) dhe udhëzuesi për hartimin e Planit Individual të Arsimit për fëmijët me nevoja të veçanta arsimore (MASHT, 2017). <a href="https://MASHT.rks-gov.net/publikime-dhe-dokumente-per-femijetnxenesit-me-aftesi-te-kufizuara-dhe-me-veshtiresi-ne-te-nxene">https://MASHT.rks-gov.net/publikime-dhe-dokumente-per-femijetnxenesit-me-aftesi-te-kufizuara-dhe-me-veshtiresi-ne-te-nxene</a>,</li> <li>• Praktika të mira të gjithëpërfshirjes (MASHTI, 2017) <a href="https://MASHT.rks-gov.net/publikime-dhe-dokumente-per-femijetnxenesit-me-aftesi-te-kufizuara-dhe-me-veshtiresi-ne-te-nxene">https://MASHT.rks-gov.net/publikime-dhe-dokumente-per-femijetnxenesit-me-aftesi-te-kufizuara-dhe-me-veshtiresi-ne-te-nxene</a>,</li> <li>• Manual didaktik për parandalimin e dhunës (MASHT &amp; Save the Children, 2014) <a href="https://MASHT.rks-gov.net/uploads/2018/07/manuali-per-parandalimin-e-dhunes-ne-shkolla.pdf">https://MASHT.rks-gov.net/uploads/2018/07/manuali-per-parandalimin-e-dhunes-ne-shkolla.pdf</a></li> <li>• Doracak i kurrikulës së mësimdhënies për paqe dhe ndërtim të qëndrueshmërisë- Arsimit i mesëm i ulët (MASHT, 2020). <a href="https://masht.rks-gov.net/doracaku-i-kurrikules-se-mesimdhenes-per-paqe-dhe-ndertim-te-qendrueshmerise-arsimi-i-mesem-i-ulet/">https://masht.rks-gov.net/doracaku-i-kurrikules-se-mesimdhenes-per-paqe-dhe-ndertim-te-qendrueshmerise-arsimi-i-mesem-i-ulet/</a></li> <li>• Doracak për mësimdhënës – Ndërkulturalizmi në arsim (MASHTI, 2023). <a href="https://masht.rks-gov.net/doracak-per-mesimdhenes-nderkulturalizmi-ne-arsim/">https://masht.rks-gov.net/doracak-per-mesimdhenes-nderkulturalizmi-ne-arsim/</a></li> <li>• Udhëzues për mësimdhënës - Të kuptojmë Aftësinë e Kufizuar (MASHTI, 2022). <a href="https://masht.rks-gov.net/udhezues-per-mesimdhenes-te-kuptojme-aftesine-e-kufizuar/">https://masht.rks-gov.net/udhezues-per-mesimdhenes-te-kuptojme-aftesine-e-kufizuar/</a></li> <li>• Kornizë për përfshirjen e nxënësve me nevoja të veçanta arsimore në shkollat e mesme të larta (MASHTI, 2022). <a href="https://masht.rks-gov.net/kornize-per-perfshirjen-e-nxeneseve-me-nevoja-te-vecanta-arsimore-ne-shkollat-e-mesme-te-larta/">https://masht.rks-gov.net/kornize-per-perfshirjen-e-nxeneseve-me-nevoja-te-vecanta-arsimore-ne-shkollat-e-mesme-te-larta/</a></li> <li>• Doracak për mësimdhënës me aktivitete mbi të drejtat e fëmijëve (MASHTI, 2021). <a href="https://masht.rks-gov.net/doracak-per-mesimdhenes-me-aktivitete-mbi-te-drejtat-e-femijeve-2/">https://masht.rks-gov.net/doracak-per-mesimdhenes-me-aktivitete-mbi-te-drejtat-e-femijeve-2/</a></li> </ul>

## 2.5. Fusha: Aspekte të drejtshkrimit të gjuhës shqipe

<b>Kompetenca</b> “Zbatimi i rregullave të drejtshkrimit të gjuhës shqipe”	Literatura e rekomanduar
<b>Rezultatet e pritshme</b>  <i>Mësimdhënësi i matematikës:</i>	• Drejtshkrimi i gjuhës shqipe.
<ul style="list-style-type: none"> <li>• zotëron rregullat e drejtshkrimit të gjuhës shqipe;</li> <li>• demonstroi zbatimin e rregullave të drejtshkrimit gjatë veprimtarive mësimore dhe veprimtarive tjera në shkollë/ institucion arsimor.</li> </ul>	

## 2.6. Fusha: Përmbajtja shkencore e lëndës së matematikës

<b>Kompetenca</b> “Zbatimi me kompetencë i përmbajtjes shkencore në mësimdhënien e lëndës së matematikës”	Literatura e rekomanduar
<b>Rezultatet e pritshme</b>  <i>Mësimdhënësi i matematikës:</i>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Konceptet e fushës së matematikës, pritshmëritë për nxënës të zberthyera në KB për Nivelet e arsimit (ISCED II dhe ISCED III);</li> <li>• Kurrikulat lëndore të lëndës së matematikës (klasat 6-9 dhe 10-12) – pjesa e koncepteve të përgjithshme matematikore dhe rezultatet e përgjithshme të të nxënësve ;</li> <li>• Tekste të lëndës së matematikës, si dhe materiale të tjera burimore që mbulojnë përmbajtjen e lëndës për klasat VI-IX për arsimin e mesëm të ulët dhe X - XII për arsimin e mesëm të lartë.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• dallon konceptet dhe shprehjet kryesore me të cilat operon lënda e matematikës në klasat VI-IX dhe X-XII;</li> <li>• përshkruan mënyrën e formimit të koncepteve matematikore në klasat VI-IX dhe X-XII;</li> <li>• përshkruan zhvillimin vertikal të koncepteve dhe shprehjeve matematike, nga njëri vit në tjetrin;</li> <li>• dallon ndërvarësinë e koncepteve matematikore nga njëri - tjetri dhe lidhjen me konceptet e lëndëve të tjera;</li> <li>• zgjidh me saktësi dhe me mënyra të ndryshme situata problemore matematike të cilat përdorin konceptet dhe aftësitë e programeve në klasat VI-IX dhe X-XII;</li> <li>• komunikon në forma të ndryshme idetë matematikore në mënyrë të saktë dhe të kuptueshme, në kontekste brenda e jashtë matematikës;</li> <li>• përdor informacion të saktë e bindës për vlerat përdoruese të matematikës në shkencat tjera dhe në jetën e përditshme.</li> </ul>	

### 3. Modele të testeve për mësimdhënës të matematikës

Modelet e testeve për provimin e kualifikimit për mësimdhënës të matematikës janë zhvilluar dhe organizuar duke mbajtur parasysh fushat kryesore dhe kompetencat në të cilat verifikohen njohuritë dhe shkathhtësitë e mësimdhënësve, me qëllim marrjen e licencës së avancuar në mësimdhënie, në nivelin arsimor përkatës, në AMU apo në AML.

Modelet e testeve për provimin e kualifikimit për marrjen e licencës së avancuar në mësimdhënie, i gjejmë të organizuara në gjashtë fusha kryesore, ku pjesë e tyre janë kompetencat bazë të cilat së bashku me rezultatet e pritshme janë referenca në hartimin e kërkesave/pyetjeve të testeve.

Tabela në vijim prezenton përmbledhjen e fushave – rubrikave të testit të provimit të kualifikimit, për të cilat zhvillohen kërkesat/pyetjet sipas tri niveleve të arritjeve.

Nr.	Rubrikat e testit	Pikë në test	Numri i pyetjeve me alternativa, niveli bazë V) 1 = 1 pikë	Numri i pyetjeve me alternativa, niveli mesatar V)2 = 2 pikë	Numri i pyetjeve me alternativa, niveli i lartë V)3 = 3 pikë
1.	Dokumentacioni zyrtar shkollor	4 pikë	0	2	0
2.	Kurrikula - Programi lëndor	6 pikë	0	3	1
3.	Aspekte të metodologjisë dhe pedagogjisë	13 pikë	4	33	3
4.	Aspekte të gjithëpërfshirjes dhe etikës profesionale	3 pikë	1	1	0
5.	Aspekte të drejtshkrimit të gjuhës shqipe	4 pikë	0	2	0
	<b>Totali i pyetjeve pjesa 1</b>	<b>30 pikë</b>	<b>5</b>	<b>11</b>	<b>2</b>
6.	Përmbajtja shkencore e lëndës	40 pikë	5	10	5
	<b>Totali i pyetjeve të testit</b>	<b>70 pikë</b>	<b>10 pyetje</b>	<b>21 pyetje</b>	<b>7 pyetje</b>

Modelet e testeve në vijim, përfshijnë disa kërkesa/pyetje (jo të gjitha në numër) për secilën fushë – rubrikë të provimit të kualifikimit për mësimdhënës. Ato përmbajnë pyetje me alternativa të shumfishta, sipas niveleve të vështirësisë, me mundësi të përgjigjeve të sakta në një e më shumë alternativa.

### 3.1. Modeli i testit të lëndës “Matematikë”, Arsimi i Mesëm i Ulët (AMU)

Modelet e testeve në vijim, përfshijnë disa kërkesa/pyetje (jo të gjitha në numër) për secilën fushë – rubrikë të provimit të kualifikimit për mësimdhënës. Ato përmbajnë pyetje me alternativa të shumëfishta, sipas niveleve të vështirësisë, me mundësi të përgjigjeve të sakta në një e më shumë alternativa.

#### *I. Dokumentacioni zyrtar shkollor*

1. Bazuar në Ligjin për Arsim Parauniversitar në Kosovë (2011), Këshilli drejtues i shkollës në nivelet 1,2 dhe 3 të ISCED-së, ka detyra dhe kompetenca të veçanta. Cila prej detyrave në vijim nuk është përgjegjësi e drejtpërdrejtë e Këshillit drejtues të shkollës: **1 pikë**
  - a. të hartojë rregullat e shkollës, për t’u miratuar nga komuna;
  - b. të vendosë për shfrytëzimin e buxhetit të pagave për personelin e shkollës;
  - c. të miratojë aktivitetet jashtëkurrikulare të shkollës, sipas propozimit të drejtorit të shkollës;
  - d. të vendosë për kodin e veshjes së punonjësve dhe nxënësve
  
2. Korniza për sigurim të cilësisë së performancës së shkollës është ndërtuar mbi ndërveprimin në mes të: **1 pikë**
  - a. parimeve kryesore të kurrikulës dhe kompetencave kryesore të kurrikulës;
  - b. parimeve kryesore të kurrikulës dhe fushave të kurrikulës;
  - c. parimeve kryesore të kurrikulës dhe fushave të cilësisë së shkollës;
  - d. parimeve kryesore të kurrikulës dhe qëllimeve të arsimit parauniversitar.

#### *II. Kurrikula - Programi lëndor i matematikës*

3. Rezultatet e të nxëniet të fushës së matematikës për shkallët 3 dhe 4 janë të organizuara rreth: **1 pikë**
  - a. gjashtë (6) kompetenca- rezultate të përgjithshme mësimore në fushën e matematikës;
  - b. shtatë (7) kompetenca- rezultate të përgjithshme mësimore në fushën e matematikës;
  - c. tetë (8) kompetenca- rezultate të përgjithshme mësimore në fushën e matematikës;
  - d. nëntë (9) kompetenca- rezultate të përgjithshme mësimore në fushën e matematikës.

4. Rezultati i përgjithshëm i të nxënësve "Nxënësi modelon dhe zgjidh probleme nga jeta e përditshme duke përdorur fuqitë, shprehjet shkronjore, paraqitjet grafike etj", i takon konceptit të matematikës":

**2 pikë**

- a. Përpunimi i shënimeve dhe probabilitetit;
- b. Numrat, algjebra dhe funksioni;
- c. Forma dhe hapësira;
- d. Matjet dhe gjeometria.

### III. Aspekte të metodologjisë dhe pedagogjisë

5. Gjatë një ore mësimi, mësuesi i matematikës u drejton nxënësve pyetjen "Gjykoni me sy (deri në 5 cm gabimi) gjatësinë e pllakës në dyshemenë e klasës". Kjo kërkesë zhvillon të shprehurit e mendimit në mënyrë:

**1 pikë**

- a. interpretuese;
- b. analizuese;
- c. krahasuese;
- d. vlerësuese.

6. Nxënësit arrijnë të nxënë deri në 90% të rezultateve të të nxënësve në klasë nëse:

**1 pikë**

- a. lexojnë tekstin;
- b. dëgjojnë me vëmendje mësuesin;
- c. shikojnë figura apo video;
- d. krijojnë modele dhe prezantojnë punët e tyre.

7. Gjatë planifikimit të testit përmblendës, hapi i parë që duhet të kryejë mësuesi, është:

**1 pikë**

- a. përcaktimi i llojeve të pyetjeve dhe i pikëve që do të ketë testi;
- b. përcaktimi i nivelit dhe i gjatësisë së testit;
- c. hartimi i skemës së vlerësimit të testit;
- d. përcaktimi i rezultateve të të nxënësve që do të vlerësohen në test.



#### *IV. Aspekte të gjithëpërfshirjes dhe etikës profesionale*

1. Mësimdhënësja e matematikës ka planifikuar një vizitë me nxënësit e klasës IX/1 në gjimnazin matematikor në komunën e Prishtinës. Çfarë është më efektive të bëjë mësimdhënësja, në mënyrë që edhe Genti, një fëmijë që lëviz me anë të karrocës, ta vizitojë këtë gjimnaz së bashku me shokët dhe shoqet e klasës? **1 pikë**
- i kërkon një mësimdhënësi tjetër për ta shoqëruar Gentin në këtë vizitë.
  - shkon më parë në gjimnazin matematikor dhe evidenton problemet me të cilat mund të ndeshet nxënësi i saj dhe bën një planifikim paraprak.
  - e inkurajon dhe i kërkon Gentit të qëndrojë në shtëpi ditën e vizitës.
  - i kërkon Gentit të vijë i shoqëruar me një pjesëtar të familjes, i cili do ta shoqërojë atë.
2. Një klasë gjithëpërfshirëse është ajo ku: **1 pikë**
- vlerësimet përsëriten derisa çdo nxënës të arrijë rezultatet minimale;
  - mësuesit japin mësim duke iu referuar vetëm tekstit mësimor për të pakësuar ngarkesën e nxënësve;
  - ka një përfshirje aktive të nxënësve me rezultate të larta;
  - mësuesit krijojnë për çdo nxënës praktika dhe përvoja të ndryshme të nxënësve.

#### *V. Aspekte të drejtshkrimit të gjuhës shqipe*

8. Cila nga alternativat e mëposhtme është shkruar saktë? **1 pikë**
- klasat 8-ta të shkollës
  - klasat e 8 të shkollës
  - klasat e 8-ta të shkollës
  - klasat e 8-të të shkollës
9. Cila nga alternativat e mëposhtme është shkruar saktë? **1 pikë**
- Këshilli i prindërve të Kosovës
  - Këshilli i Prindërve të Kosovës
  - këshilli i prindërve të Kosovës
  - këshilli i prindërve të Kosovës.

**VI. Përmbajtja shkencore e lëndës së matematikës**

10. Në qoftë se + nënkupton : dhe  $\times$  nënkupton – dhe : nënkupton + dhe – nënkupton  $\times$   
atëherë  $38 + 19 - 16 \times 17 : 3 = ?$  **1 pikë**
- a. 12  
b. 16  
c. 19  
d. 18
11. Cila nga këmbimet e shenjave më poshtë do të rregullonte shprehjen  
 $35 + 7 \times 5 : 5 - 6 = 24$ ? **1 pikë**
- a.  $\times$  dhe –  
b. + dhe  $\times$   
c. : dhe +  
d. – dhe +
12. Ani ka  $x$  rruaza. Ada ka tre rruaza më shumë se Ani. Albana ka katër herë më shumë rruaza se Ada.  
Shprehja që tregon numrin e rruazave që ka Albana është:  
**1 pikë**
- e.  $4x + 3$   
f.  $3x + 4$   
g.  $4(x + 3)$   
h.  $x + 12$
13. Cila nga shprehjet e mëposhtme tregon se prodhimi i dy numrave  $a$  dhe  $b$  është 6 njësi më i madh se  
shuma e tyre? **1 pikë**
- a.  $ab + 6 > a + b$   
b.  $ab = a + b + 6$   
c.  $ab + 6 = a + b$   
d.  $ab > a + b + 6$
14. Numri më i vogël i plotë që i përket bashkimit të bashkësive  $A = ]-1,3[$  dhe  $B = ]0,5]$  është: **1 pikë**
- a. -1  
b. 0  
c. 3  
d. 5

15. Në një klub sportiv janë regjistruar 25 djem dhe 32 vajza.  $\frac{2}{5}$  e djemve dhe  $\frac{1}{2}$  e vajzave janë regjistruar në tenis. Udhëheqësi i klubit zgjedh rastësisht një fëmijë nga fëmijët e regjistruar në tenis. Probabiliteti që ky fëmijë të jetë djalë është: **1 pikë**

- a.  $\frac{5}{13}$   
b.  $\frac{8}{13}$   
c.  $\frac{10}{57}$   
d.  $\frac{25}{57}$

Është dhënë situata problemore: Agimi udhëtoi me makinë për 2 orët e para me shpejtësi

70km/orë dhe tre orët e tjera me shpejtësi 80 km/orë. Qarkoni alternativën e saktë për pyetjet 22 dhe 23.

16. Agimi udhëtoi gjithsej: **1 pikë**

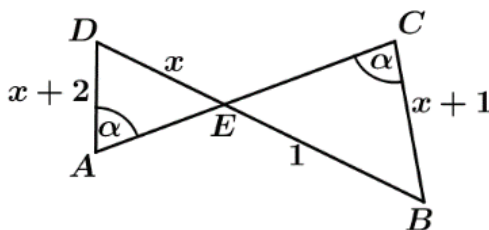
- a. 150 km  
b. 250 km  
c. 340 km  
d. 380 km

17. Shpejtësia mesatare me të cilën udhëtoi Agimi është: **1 pikë**

- a. 75 km/orë  
b. 76 km/orë  
c. 77 km/orë  
d. 78 km/orë

18. Në figurën e dhënë,  $x$  është: **1 pikë**

- a. 2  
b. 1  
c.  $\sqrt{2}$   
d.  $\sqrt{3}$



## *VII. Modeli i testit të lëndës "Matematikë", Arsimi i Mesëm i Lartë (AML)*

### *Dokumentacioni zyrtar shkollor*

19. Korniza strategjike për zhvillimin e mësimdhënësve në Kosovë përcakton standardet e profesionit të cilat zërthehen në tregues të performancës të cilët specifikohen për faza të ndryshme të karrierës. Këta tregues u referohen në mënyrë të harmonizuar:

**1 pikë**

- a. njohurive, aftësive, qëndrimeve dhe vlerave që duhet të zotërojnë dhe demonstrojnë nxënësit në arsimin e mesëm të lartë;
- b. njohurive, aftësive, qëndrimeve dhe vlerave që duhet të zotërojnë dhe demonstrojnë nxënësit në arsimin profesional;
- c. njohurive, aftësive, qëndrimeve dhe vlerave që duhet të zotërojnë dhe demonstrojnë mësimdhënësit e arsimit parauniversitar;
- d. njohurive, aftësive, qëndrimeve dhe vlerave që duhet të zotërojnë dhe demonstrojnë drejtorët e institucioneve arsimore.

20. Cilat nga alternativat e mëposhtme, përfaqësojnë forma të zhvillimit profesional me bazë në shkollë, të cilat specifikohen me Udhëzimin administrativ për zhvillim profesional të mësimdhënësve?

**1 pikë**

- a. Mundësia për të marrë pjesë në konferenca ndërkombëtare.
- b. Këshillimi dhe mentorimi ndërmjet kolegëve.
- c. Punëtori dhe seminare të organizuara nga shkolla.
- d. Ndjekja e një kursi online për mësimdhënien.

### *Programi lëndor*

21. Cila është një nga qëllimet kryesore të programit të matematikës në arsimin e mesëm të lartë?

**1 pikë**

- a. Të përgatisë nxënësit për garat ndërkombëtare të matematikës.
- b. Të sigurojë që mësimdhënësit të kenë burime të mjaftueshme për të mësuar online.
- c. Të zhvillojë kompetencat kryesore të të nxënit gjatë gjithë jetës dhe të kompetencave të fushës së matematikës për nxënësit.
- d. Të ndihmojë prindërit në përgatitjen e planeve financiare për fëmijët e tyre.

22. Njëri nga pohimet më poshtë NUK është i vërtetë. Në programin e lëndës së matematikës, në kompetencën matematikore "Modelimi matematik", treguesit kryesorë janë: **1 pikë**
- përcaktimi i situatës në jetën reale;
  - modelimi në gjuhën matematike;
  - gjetja e zgjidhjes matematike;
  - interpretimi i koncepteve matematikore.

### *VIII. Aspekte të metodologjisë dhe pedagogjisë*

23. Cila nga qasjet pedagogjike më poshtë është më shumë e fokusuar në zhvillimin e mendimit kritik dhe zgjidhjen e problemeve të nxënësit? **1 pikë**
- Pedagogjia tradicionale
  - Pedagogjia konstruktiviste
  - Pedagogjia transmetuese
  - Pedagogjia autoritare.
24. Cila nga format e mësimdhënies konsiderohet më efektive për mësimdhënie të diferencuar në një klasë me nivele të ndryshme të nxënësve? **1 pikë**
- Mësimdhënia frontale
  - Mësimdhënia në grupe homogjene
  - Mësimdhënia individuale
  - Mësimdhënia në grupe heterogjene.
25. Gjatë një ore mësimi, mësuesi u drejton nxënësve këtë pyetje "Bazuar në grafikun e dhënë të funksionit  $y = f(x)$ , çfarë mendoni për grafikët e funksioneve  $y = f(x) + a$ ,  $y = f(x+a)$ ". Kjo pyetje zhvillon te nxënësi të shprehurit e mendimit në mënyrë: **1 pikë**
- Riprodhuese;
  - Krahasuese;
  - Zbatuese;
  - Sintetizuese.

**IX. Aspekte të gjithëpërfshirjes dhe etikës profesionale**

26. Cili nga parimet në vijim është thelbësor për etikën profesionale dhe gjithëpërfshirjen në mësimdhënie? **1 pikë**

- a. Diskriminimi pozitiv bazuar në aftësi të kufizuara.
- b. Respektimi dhe përfshirja e të gjithë nxënësve pavarësisht prejardhjes, gjinisë, aftësive.
- c. Përdorimi i metodave të njëjta të mësimdhënies për të gjithë nxënësit për të siguruar drejtësi.
- d. Vendosja e standardeve të ndryshme për nxënësit bazuar në kulturën e tyre.

27. Në një klasë ku ka nxënës me vështirësi në të nxënë, mësimdhënësi: **1 pikë**

- a. vendos të njëjtat rezultate të nxëni për të gjithë nxënësit e klasës, por realizon punë të diferencuar me nxënës të ndryshëm;
- b. përqendron punën dhe fokusohet vetëm te nxënësit me nivel më të ulët arritjesh;
- c. vendos rezultate të nxëni të ndryshme për nxënës të ndryshëm;
- d. përqendron punën dhe fokusohet vetëm te nxënësit me nivel të lartë arritjesh.

**X. Aspekte të drejtshkrimit të gjuhës shqipe**

28. Cila nga alternativat e mëposhtme është shkruar saktë? **1 pikë**

- a. Procedurat për zbatimin e kurrikulës me zgjedhje përcaktohen me udhëzim të ministrit.
- b. Proçedurat për zbatimin e kurrikulës me zgjedhje përcaktohen me udhëzim të ministrit.
- c. Procedurat për zbatimin e kurrikulës me zgjedhje përcaktohen me udhëzim të Ministrit.
- d. Proçedurat për zbatimin e kurrikulës me zgjedhje përcaktohen me Udhëzim të Ministrit.

29. Cila nga alternativat e mëposhtme është forma e saktë drejtshkrimore e fjalës së përbërë? **1 pikë**

- a. Dashamiresë
- b. Dashamirese
- c. Dashamirëse
- d. Dashamirësë.

### XI. Përmbajtja shkencore e lëndës

30. Në qoftë se : nënkupton + dhe – nënkupton : dhe + nënkupton  $\times$  dhe  $\times$  nënkupton –, atëherë cila nga shprehjet më poshtë është e vërtetë? **1 pikë**

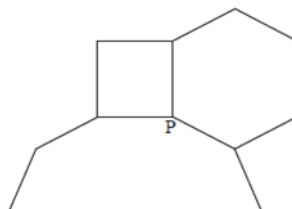
- a.  $27 + 15 \times 5 : 6 - 2 = 14$
- b.  $27 : 15 - 5 + 6 \times 2 = 43$
- c.  $27 : 15 \times 5 - 6 + 2 = 20$
- d.  $27 \times 15 + 5 : 6 - 2 = 18$

31. Cila nga grupet e shenjave më poshtë mund të vendoset në vend të \* në shprehjen  $25 * 2 * 6 = 4 * 11 * 0$ ? **1 pikë**

- a.  $\times, -, \times, +$
- b.  $\div, -, \times, +$
- c.  $\times, =, +, -$
- d.  $\times, +, +, \times$

32. Alba do të ndërtojë një mozaik në dyshemenë e dhomës së saj. Për të formuar mozaikun, ajo përdori tre shumëkëndësha të rregullt që takohen në pikën P siç tregohet në figurë. Dy nga shumëkëndëshat janë, një katror dhe një gjashtëkëndësh i rregullt. Numri i brinjëve të shumëkëndëshit të tretë është: **1 pikë**

- a. 8
- b. 10
- c. 12
- d. 16



33. Numri i akulloreve të shitura në një dyqan ëmbëlsirash rritet kur temperatura e ambientit të jashtëm rritet. Çfarë lloji korrelacioni përshkruan kjo deklaratë? **1 pikë**

- a. Korrelacion negativ
- b. Korrelacion i dobët
- c. Korrelacion pozitiv
- d. Nuk ka korrelacion.

34. Vlerësoni cili nga ekuacionet e mëposhtëm ka rrënjë  $x = 9$ ? **1 pikë**

- a.  $\log(1+x)=2$
- b.  $\log_2(3x - 5) = 3$
- c.  $\log_3(1 + x)^2 = 2$
- d.  $10^{\log x} = 9$

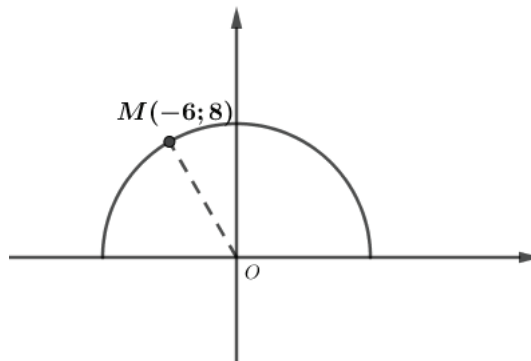
35. Babai i Ketit është katër herë më i vjetër se Keti. Pesë vjet më parë ai ishte shtatë herë më i vjetër. Çfarë moshe është secili tani? Cila është shprehja që lidh moshat e tyre? **1 pikë**

- a.  $4x - 5 = 7(x - 5)$
- b.  $4(x - 5) = 7(x - 5)$
- c.  $4(x - 5) = 7x - 5$
- d.  $4x - 5 = 7x - 5$

36. Syprina e gjysmëqarkut ( në njësi katrore) në figurë është:

**1 pikë**

- a. 6p
- b. 8p
- c. 25p
- d. 50p



37. Jepet  $f(x)=3x+1$  dhe  $f(g(x))= 3x^2+6x+1$ . Atëherë  $g(x)=$

**1 pikë**

- a.  $x^2-x$
- b.  $x^2+2x$
- c.  $x^2+x$
- d.  $x^2+1$

38. Cili relacion është i vërtetë në figurë

**1 pikë**

- a.  $\vec{b} + \vec{c} = \vec{a}$
- b.  $\vec{a} + \vec{b} = \vec{c}$
- c.  $\vec{c} - \vec{a} = \vec{b}$
- d.  $\vec{b} - \vec{c} = \vec{a}$



*Lidhur me situatën "Pronari i një marketi, vërejtë që 40% e klientëve blejnë qumësht, 25% e klientëve blejnë bukë dhe 55% e klientëve nuk blejnë asgjë", përgjigjuni pyetjes në vijim.*

39. Probabiliteti që një klient i zgjedhur në mënyrë të rastësishme ka blerë bukë dhe jo qumësht është:  
**1 pikë**

- a. 0.05
- b. 0.5
- c. 0.25
- d. 0.55





Kosovo Legal  
Services Company

IBE



EDUCATIONAL  
RESEARCH  
INSTITUTE



Ky dokument u prodhua me mbështetjen e Bashkimit Evropian. Përmbajtja e këtij dokumenti është përgjegjësi e Ministrisë së Arsimit, Shkencës, Teknologjisë dhe Inovacionit dhe partnerëve të konsorciumit dhe nuk pasqyron domosdoshmërisht pikëpamjet e Bashkimit Evropian.